

**Samorząd terytorialny
w Stanach
Zjednoczonych
Ameryki**

Tomaszowi B.
i Tomaszowi J.

Agnieszka Pawłowska

**Samorząd terytorialny
w Stanach
Zjednoczonych
Ameryki**

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2016

Recenzja:
prof. dr hab. *Jerzy Supernat*

Redaktor prowadzący:
Michał Zgutka

Redakcja i korekta:
Jerzy Lewiński

Projekt okładki:
Katarzyna Juras

Ilustracja na okładce:
Fotolia / trekandpphoto

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa 2016

Publikacja dofinansowana przez Wydział Socjologiczno-Historyczny
Uniwersytetu Rzeszowskiego

ISBN 978-83-7383-853-6

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiśłana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./faks 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)
Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki

Spis treści

Wstęp	7
1. Tradycje samorządu terytorialnego w Ameryce	17
1.1. Okres kolonialny	17
1.2. Od <i>Deklaracji niepodległości</i> do wojny secesyjnej – samorząd terytorialny w latach 1776–1861	32
1.3. „Wiek Pozłacany” i „Era Postępowa” – samorząd terytorialny w latach 1870–1920	52
2. Podstawy prawne samorządu terytorialnego w Stanach Zjednoczonych Ameryki	76
2.1. Konstytucyjne i doktrynalne podstawy samorządu terytorialnego	76
2.2. Zasada władztwa miejscowego – jej recepcja w prawie stanowym i interpretacja w orzecznictwie	87
2.3. Autonomia samorządu terytorialnego w świetle prawa stanowego	97
3. Jednostki samorządu terytorialnego – rodzaje, powoływanie, znoszenie, łączenie i zmiana granic	109
3.1. Dynamika zmian liczby jednostek samorządu terytorialnego	109
3.2. Tworzenie i rozwiązywanie jednostek samorządu terytorialnego	118
3.3. Aneksja i konsolidacja jednostek samorządu terytorialnego	131
3.4. Współpraca regionalna jednostek samorządu terytorialnego	139
4. Wybory i formy demokracji bezpośredniej w jednostkach samorządu terytorialnego	147
4.1. Tryb wyboru organów samorządu terytorialnego	147
4.2. Instytucje demokracji bezpośredniej	167
4.2.1. Inicjatywa	169
4.2.2. Referendum	173
4.2.3. Referendum odwoławcze	179
5. Organy jednostek samorządu terytorialnego	186
5.1. Organy samorządowego hrabstwa	186
5.2. Organy miast i miasteczek	202
5.3. Organy samorządowe w korporacjach municypalnych	219

5.3.1. Formy samorządu	219
5.3.2. Organ stanowiący – rada	230
5.3.3. Organ wykonawczy	242
5.4. Organy okręgów specjalnych i okręgów szkolnych	269
6. Zadania i finanse samorządu terytorialnego	274
6.1. Zadania jednostek samorządu terytorialnego	274
6.1.1. Zadania własne	274
6.1.2. Zadania zlecone	285
6.1.3. Programy federalne jako środek realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego	290
6.2. Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego	294
6.2.1. Podatki	295
6.2.2. Opłaty	307
6.2.3. Inne źródła dochodów własnych	310
6.2.4. Transfery międzyrządowe	311
6.2.5. Dług publiczny	318
6.2.6. Udział różnych źródeł w dochodach jednostek samorządu terytorialnego	324
6.3. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	328
6.4. Ograniczenia samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego i procedura upadłościowa	334
Zakończenie	343
Bibliografia	348
Załączniki	380
Załącznik 1. Wykaz skrótów nazw stanów	380
Załącznik 2. Statuty władztwa miejscowego w prawie stanowym	382
Załącznik 3. Regiony, jednostki statystyczne i stany	384
Załącznik 4. Formy samorządu w hrabstwach	386
Załącznik 5. Urzędnicy w hrabstwach	392
Załącznik 6. Zadania hrabstw	395
Załącznik 7. Zadania korporacji municypalnych	397
Summary. Local Government in the United States of America	399
Indeks rzeczowy	403
Spis rysunków, tabel i wykresów	410